

DISCURS DEL M. H. SR. ERNEST BENACH

SESSIÓ INAUGURAL DE LA 5a CONFERÈNCIA DE PRESIDENTS DE
PARLAMENTS EUROMEDITERRANIS

Parlament de Catalunya, 25 de novembre de 2005

Molt bon dia. Sa altesa reial príncep d'Astúries; molt honorable senyor Pasqual Maragall, president de Catalunya; senyor Manuel Marín, president del Congreso de los Diputados; senyor Francisco Javier Rojo, president del Senat; senyor Miguel Ángel Moratinos, ministre d'Afers Exteriors; membres del Congrés, del Senat i del Parlament de Catalunya; autoritats, benvingudes i benvinguts al Parlament de Catalunya, la seu del poder legislatiu català. És un honor per a la nostra institució acollir aquesta 5a CONFERÈNCIA DE PRESIDENTS DE PARLAMENTS EUROMEDITERRANIS tot coincidint amb el desè aniversari de la Declaració de Barcelona.

Parafraçant Pau Casals -músic universal, Medalla de la Pau de les Nacions Unides i compositor de l'Himne de la Pau-, els diré que jo sóc català. I com a català i com a president del Parlament vull aprofitar l'oportunitat per a explicar-los amb orgull que Catalunya és bressol del parlamentarisme i de la recerca de la pau.

Els nostres antecedents parlamentaris són anteriors als d'Anglaterra. Fou a Catalunya, al segle XI (a la ciutat catalana de Toluges, ara a França), que totes les autoritats catalanes es reuniren per parlar de la pau. Sí, al segle XII! Fou la primera de les ASSEMBLEES DE PAU I TREVA, que s'estengueren al llarg d'aquell segle no només pel territori català, sinó també per zones d'Occitània.

Som, doncs, una nació que tradicionalment ha cercat el pacte com a forma de govern i com a mecanisme de relació amb els altres. Ho hem fet en el passat i ho estem fent en el present. Tot just recentment hem aprovat amb consens i solemnitat el que ha de ser el nou full de ruta de l'autogovern català, l'Estatut de Catalunya, pendent encara de ser aprovat a les Corts Generals de l'Estat.

Aquest esperit de pacte ha fet de la nostra una cultura que conté aportacions diverses, en un procés constant d'intercanvis, de barreja, de reinvençió de formes pactades de convivència. I per això el pactisme, o la voluntat de pacte, ha estat habitualment esgrimit com una veritable característica nacional. El *pactisme*, la pau, formen part de la nostra tradició, del nostre caràcter. Ens constitueixen.

Hem viscut èpoques difícils, de persecució de la nostra identitat, de prohibició de la nostra llengua. Aquesta mateixa institució fou abolida durant més de dos segles. Però som un poble tossut, un poble amb una manifesta voluntat nacional i identitària, i amb aquesta voluntat de perviure, de ser qui som, encarem ara els nostres reptes de futur. Som tan tossuts que fins i tot aquest mateix palau, que ens va ser construït com a arsenal militar el 1716, al cap dels temps l'hem convertit en l'espai destinat a la raó i a la paraula, al diàleg i a la llibertat. L'eina de guerra convertida en instrument de pau: quina metàfora més excel·lent!

L'escenari d'exercici d'aquesta voluntat d'entesa catalana ha estat permanentment, com no podia ser d'una altra manera, la mar Mediterrània, origen de les tradicions clàssiques que encara avui revisitem com a font de sentit, espai que compartim, horitzó privilegiat dels nostres futurs possibles.

Europeus i mediterranis, doncs.

Testimoni d'aquest vincle històric entre la nostra voluntat de pacte i la Mediterrània és *El llibre del Consolat de Mar*, conjunt d'ordenances i costums marítims escrits en llengua catalana. Va ser el primer codi de dret mercantil marítim que conegué l'Europa de l'edat mitjana i fou observat durant més de quatre segles a tota la Mediterrània.

Al segle XIII, doncs, ja fèiem en certa manera un exercici de globalització, d'allò que avui és una realitat.

I els parlo en català, la desena llengua amb més parlants de la UE i la desena llengua més traduïda arreu del món; la que aquest Parlament utilitza per reflexionar, per parlar, per legislar; la que forma part de la identitat de la nostra nació, que l'estructura i la delimita. Perquè cal començar per parlar des d'allò que cadascú és; perquè és parlant que la gent s'entén, que els pobles s'entenen, i perquè res no és millor que fer-ho amb llibertat i respecte a les diferents identitats que conviuen al món.

El nostre poble, històricament, ha fet bandera del diàleg i de la cultura de la pau. És coherent, doncs, que oferim la seu d'aquest Parlament, avui i en el futur, per acollir el debat de les iniciatives –per punyents que siguin– que cerquin resoldre, per mitjà de la pau i el diàleg, els conflictes encara presents a la Mediterrània.

Ho faig amb tota solemnitat, hereus com som d'aquella *pau i treva*, conscients de la necessitat de potenciar el diàleg com a eina fonamental de resolució de conflictes.

Durant molt de temps, la Mediterrània havia estat un espai de comunicació i d'intercanvi, punt de trobada entre cultures. Aquest espai havia viscut tot

tipus de conflictes i disputes pel poder territorial, econòmic i polític. Però també havia estat bressol de civilitzacions emparentades i amb imaginaris construïts a partir d'elements compartits.

Els darrers segles han vist com es trencava aquesta realitat. Conflictes vells i nous i l'impacte terrible de dues guerres mundials van dibuixar noves fronteres reals i simbòliques. Una de les més dramàtiques és la que ha convertit la Mediterrània en un espai de separació, de conflicte i desencontre entre el nord i el sud, entre Orient i Occident.

Però, més enllà dels prejudicis, els pobles de la Mediterrània compartim paisatge i substrat vital i cultural, i aquest fet pot esdevenir una formidable base per a la cultura del diàleg i l'articulació de projectes compartits basats en el respecte a la diferència.

És veritat que l'existència de conflictes és inherent a l'ésser humà. El conflicte són posicions diferents que entren en contacte, però contacte no és sinònim de violència. N'hi ha que de seguida s'aboquen al xoc de civilitzacions, de cultures, de religions... Però el contacte, l'encontre de visions oposades -hi insisteixo-, no té per què comportar violència. El contacte pot i ha de ser trobada, pot esdevenir pacte i aliança.

Això sí, per passar del xoc de civilitzacions a la trobada de civilitzacions cal complir algunes condicions, cal previsió, intel·ligència, generositat, democràcia i diàleg, i també respecte. Respecte per les diferents identitats, per les diferents visions..., respecte per l'altre, perquè sempre som *l'altre* per a algú. I n'és també condició indispensable la voluntat. La voluntat de cercar el camí de la resolució dialogada, de la resolució pacífica.

Catalunya sempre ha manifestat aquesta voluntat i ens oferim a col·laborar i a donar suport per a estendre la pau i el diàleg per l'Euromediterrània.

Confio que aquests dies que passaran amb nosaltres se sentin ben acollits en aquesta terra, que gaudeixin dels nostres paisatges, de l'esplèndida Barcelona, capital de la nació, i que aquesta trobada pugui servir per a l'avenç de la pau i el diàleg entre tots els nostres pobles, per a continuar teixint els vincles que han d'unir amb llibertat el poble de pobles que és el món de l'era de la globalització, on tothom, absolutament tothom, ha de poder participar en el projecte comú i de futur tot respectant la identitat pròpia.

Ens cal ser conscients que en els temps en què vivim el fet de frenar l'avenç, el progrés d'un poble, d'una nació o d'un territori és posar fre a l'avenç i al progrés de tothom.

Als darrers segles vam contemplar impassibles com ens allunyàvem els uns dels altres. Tenim, doncs, la responsabilitat de garantir que el segle XXI pugui assistir ben aviat a l'onada de goig que produirà l'esforç compartit de redescobrir-nos i retrobar-nos.

Moltes gràcies.